

## **РОЛЬ САМООРГАНІЗАЦІЇ У СФЕРІ ОСВІТИ ТА НАБУТТЯ ЗНАНЬ**

Зростання ролі самоорганізації в царині освіти зумовлене реформуванням вітчизняної системи освіти на засадах Болонської декларації. Наказом МОН України № 49 від 23.01.04 було затверджено Програму дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі української вищої освіти і науки. Програмою зокрема передбачається впровадження Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) в усіх національних галузях освіти та використання її як бази для визначення якості навчання. ECTS працює в рамках концепції «Навчання впродовж усього життя» (Long life learning). В зв'язку з цим планується істотно перерозподілити навчальне навантаження на користь самостійної роботи студентів (СРС). Згідно зі стандартами Болонської угоди студенти повинні опрацьовувати самостійно до 2/3 загального обсягу програмного навчального матеріалу. Цілком очевидно, що реалізація даного завдання потребує подальшої розробки і вдосконалення методологічних засад самоорганізації навчання, акцент у якому сьогодні робиться на самоосвіті.

Методологічними засадами самоосвіти виступають соціокультурні принципи, покладені в основу теоретичного розуміння процесів соціалізації та інкультурації індивіда в конкретно-історичному соціумі. Розробка даних принципів започаткована представниками німецької класичної філософії. Згідно з діалектичним підходом Гегеля до інтерпретації будь-якої людської діяльності в ній виділяються дві протилежні і водночас пов'язані між собою суперечливою взаємодією сторони – нормативна і творча. Щоб ефективно діяти, досягати поставленої мети і задовольняти матеріальні і духовні потреби, людина повинна по-перше, спиратися на правила, норми, технологічні алгоритми, вироблені в процесі філогенезу в певній сфері життєдіяльності, використовувати знання, навички, вміння, набуті її попередниками; по-друге, скориставшись вже наявними знаннями, нормами і технічними прийомами, людина покликана створювати якісно нові, небувалі речі, відкривати нові можливості для розвитку і вдосконалення суспільства.

Освітня діяльність як фундаментальна складова духовно-практичного освоєння світу і опанування людиною власними сутнісними силами, також може бути інтерпретована з позицій діалектики нормативної і творчої сторін людської діяльності. З огляду на проблему самоорганізації освіти зосередимо увагу на нормативній стороні самоосвіти. Характеризуючи цей компонент в структурі людської діяльності, Гегель наголошував: «Хто хоче досягнути великого, той повинен, як говорить Гете, вміти обмежувати себе. Навпаки, той, хто хоче всього, насправді нічого не хоче і нічого не досягне» [1, с.203].

Самообмеження виступає важливою передумовою належної самоорганізації в усіх сферах життєдіяльності, в тому рахунку і в царині самоосвіти.

Таким чином, самоорганізація в освіті методологічно ґрунтується на діалектиці нормативної і творчої сторін діяльності, які взаємно переходять одна в одну. Практичне розгортання творчих потенцій особистості в процесі самоосвіти неможливе без їх нормативного оформлення, тобто самоорганізації. При цьому важливо дотримуватись пропорційності у співвідношенні творчого і нормативного компонентів у самоорганізації освітньої діяльності. В іншому випадку самообмеження може привести до вузькоспеціалізованої обмеженості.

1. Гегель Г.В.Ф. Наука логіки / Г.В.Ф.Гегель ; [пер. с нем. Б.Столпнер] // *Енциклопедія філософських наук.* – М.: Мысль, 1975. - Т.1 – 452 с. – (Філософське насліддя).

**Олександр Рибак, Анастасія Молошак**

*Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича*

## **СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ПОБУДОВИ ІМІДЖУ РЕГІОНАЛЬНОГО ЛІДЕРА**

Традиційно фундаментом конструювання більшості сучасних іміджів, в тому числі й іміджу політичного лідера регіону, виступають засоби масової інформації (ЗМІ). Саме вони створюють імідж-продукт, який надходить на політичний ринок і робить його інструментом впливу на громадську свідомість.

Часто імідж глави регіону уособлює собою імідж всього регіону, а сам він безпосередньо ототожнюється зі своїм регіоном. Це особливо характерно для тих випадків, коли регіональний лідер є великою і яскравою політичною фігурою. Якщо за межами регіону про нього мало що відомо, немає оформлених уявлень, з ним не пов'язано ніяких символів і міфів, можна сказати, що даний регіон не представлений у символічному просторі а, отже, у нього просто відсутній рейтинговий імідж. Відсутність іміджу перш за все у політичного лідера регіону фактично веде до того, що немає доступу до ресурсів: ні до владних, ні до фінансових, ні до яких інших. За відсутності чітко продуманого іміджу регіон не може розраховувати, на те, що йому допоможуть у вирішенні його проблем. Оскільки в сучасному світі отримати всі ці ресурси без залучення уваги суспільства, тобто без створення певного соціального резонансу, навряд чи представляється можливим, то саме громадська увага є дефіцитним ресурсом.